

LOGORI

Logori »Grlom u jame« i »Karakondula«

Logor »Grlom u jame«

Kao što je već poznato, Speleološki odsjek »Željezničara« organizirao je i 2008. godine tradicionalni speleološki logor na Crnopcu, području smještenom na krajnjem jugoistočnom dijelu masiva Velebita. Razmišljajući o imenu logora, a da izbjegnemo ime Crnopac i nabranje godina, odlučili smo se za entuzijastički naziv »Grlom u jame«, koji se na kraju i obistinio. Na logoru je sudjelovalo 15 sudionika iz 4 udruge. U razdoblju od 18. do 24. srpnja 2008. istraženo je i topografski snimljeno 7 speleoloških objekata, a najzanimljiviji je bio jama Muda labudova.

Dnevnik događanja

18. srpnja – petak. Riječka veza (Špale, Dado R., Sejo i Perec) došla je u poslijepodnevnom satima na Tatekovo sklonište, gdje ih je dočekaao Neno iz Zadra. Družili se i planirali za sutradan selidbu na Jamu vjetrova, već staru bazu za logor.

19. srpnja – subota. Oko 10 sati ujutro još smo bili u restoranu Radnić u podnožju prostorija »Željezničara« i nakon kavice i pakiranja stvari u Žombi (klupski kombi) oko 11 i 30 se odlučili krenuti... Ali... kombi je dimio bijelim dimom, jako... dogovorili smo da ćemo to ignorirati i napokon smo krenuli za Gračac. Sretno i uspješno stigli smo na Crnopac oko 18 sati, a u logor uz pomoć Riječke ekipe oko 21 sat. Sejo baš nije bilo dobro, već ga je par dana mučila neka želučana viroza, samo se previjao na podu?!

20. srpnja – nedjelja. Ujutro, tj. bliže podnevu, stigli su Marko i Dragi iz Zadra s gomilom više-manje potrebne opreme. Nakon treće kave i doručka oko 13 i pol preselili smo se petstotinjak metara dalje sa svom potrebnom speleološkom opremom za istraživanje. Josip, Tesla, Špale i Berni otišli su u jamu Disto (u koju je u svibnju pao laserski daljinomjer). Usput su topografski snimili jamu Mlohavi spit 20-ak m dubine. Dio

ekipe rekognoscirao je teren, dio je ostao slagati logor, a Sejo i Perec otišli su za Rijeku.

21. srpnja – ponedjeljak. Oko 9 i 30 Ante i Lucija otišli su nacrtati špiljicu u blizini logora nazvanu Winnie Pooh u kojoj su pronađene kosti malog medvjedića. Dado J. otišao je u Gračac popraviti kombi i pokupiti Andriju koji je došao iz Rijeke. Lucija, Ros i Ban ostali su u logoru i izvlačili vodu iz Jame vjetrova, skupljali drva i pripremali večeru. Ostatak je otišao na teren. Dado R., Josip i Špale završili su topografsko snimanje jame Disto, duboke 114 m, i otišli istraživati jamu Ključanicu. Berni, Ante, Tesla i Maka istraživali su i topografski snimali Jamu pod brlogom, Marko ih je snimao, a usput su nacrtali još jednu malu jamu Krvavi prstići od 9 m. Otišli su pogledati »nešto« u Jami s opremom (buduća jama Muda labudova) i tamo došli do meandra iz kojeg se osjeća zračna struja. Nakon nekoliko sati mučnog proširivanja nekako su se progurali kroz suženje i došli na vertikalicu od 20-ak m, s čijeg dna je prekrasan pogled u ništa – sve je crno i nema ničeg. »Ko, kaj, daj kamen, ide, pada« ...nakon 5 sekundi prvi put udara, a nastavlja do 16 sekundi?! »Hm...ništa, idemo van...« Neno se prošetao do Munižabinog vrha i usput pronašao jednu jamu od 50-ak metara. Navečer je došao Dado J. s Andrijom iz Gračaca, gdje su popravili kombi.

22. srpnja – utorak. Još u noći je počela padati kiša – idealno vrijeme da se netko polomi. Tesla i Špale otišli su u Gračac napuniti akumulatora za bušilicu, a Josip, Ban i Ante do jame Muda labudova po Antin fotoaparat i odnijeti još opreme za napredovanje i vodu. Andrija i Marko izvlačili su vodu iz Jame vjetrova i snimali ulaznu vertikalu. Ostatak ekipe odmarao se pod ceradama.

23. srpnja – srijeda. Oko podneva u jamu Muda labudova otišli su Dado J., Dado R.,

Odmor u logoru kod Jame vjetrova

Špale, Berni, Tesla, Ban, Josip i Maka. Posljednji su ušli Ban i Maka i počeli topografski snimati. Postavljačka ekipa došla je do dubine od oko 280 m (mjereno altimetrom na satu) i ostala bez opreme za daljnje istraživanje. Špale je pomalo »indijanski« ušao u meandar koji se širi, a kamen pada barem još 50 m! Jama je topografski snimljena do dubine od 200 m, temperatura u jami je 2,6°C. U međuvremenu su u jamu ušli Ante, Andrija i Ros. Jamu smo ostavili opremljenu za daljnja istraživanja.

24. srpnja – četvrtak. Raspremali smo logor radi selidbe na Cetinu, stali smo u »Ličkim krovovima» radi kavice kako bi u miru obavijestili ekipu iz kluba o jami Muda labudova. Na Vukovića vrilo stigli smo oko 20 sati. Kasnije navečer stigli su Joško, Marin i Ivo.

Logor »Karakondula«

Karakondula je mitsko biće koje već stotinama godina živi u Peručkom jezeru, iako jezero postoji svega 60-ak godina. Uglavnom, to je nešto kao Nessie iz Loch Nessa, još ne jede ljude, ali ni ta mogućnost nije isključena u budućnosti.

Kako su to bile aktualne vijesti diljem Lijepe Naše, odlučili smo ovaj dio logora posvetiti Karakonduli.

Dnevnik događanja

25. srpnja – petak. Josip, Ban i Ros otišli su u turistički obilazak tvrđave iznad Vrljike, Crkve sv. Spasa i izvora Glavaša. Dado R., Tesla, Andrija, Špale, Berni, Lucija i Ante bili su na kupanju na Peručkom jezeru i na povratku su ostavili Bernija, a u zamjenu su uzeli Ivu i otišli u špilju Kotlušu fotografirati i pogledati perspektive; na povratku su Andrija i Dado R. topografski snimili 20-ak metara kanala prema Disku u kojem su stali na suženju iz kojeg se osjeća jaka zračna struja. U međuvremenu su došli Mate Vrkić s kćerkicom Majom iz Rijeke, Dražen i Iva, Neven i Iva, a kasnije Marko, Ruđer i Marta. Maka i Dado J. bili su u Vrljici na razgovoru kod gradonačelnika i u nabavci hrane. Marin i Joško su išli od izvora Glavaša prošetati na Dinaru (2 i pol sata) do otvora Kozje jame.

26. srpnja – subota. Zavladała je želučana viroza, koju nam je ostavio Sejo na čuvanje. Ipak,

kolektivno smo otišli u Kotlušu dok nas totalno ne shrva. Prva ekipa - Marko, Ruđer, Ban i Ros - ušli su s kamerom u Emajlirani kanal snimiti film. Druga ekipa - Špale, Berni i Josip - otišli su u novi kanal, kasnije nazvan Cirkus, u kojem su tehnički ispenjali 20-ak m i ustanovili da se kanal nastavlja. Treća ekipa - Ivo, Tesla i Marta - topografski su snimali desni odvojak nazvan Karakondulin sifon, dužine 15-ak m. Kasnije su Tesla i Ivo nacrtali kanalić od 20-ak m nazvan 4P, u kojem su ostavili dijelove kordure, jer je tako »lako prohodan«. Četvrta ekipa - Dado J., Maka i Ante - išli su prema kraju EKG kanala i crtali. U međuvremenu se Ante okupao u Habeesde eliminatoru i pobjegao van. Dado i Maka topografski su snimili oko 90 m kanala. Peta ekipa - Dado R. i Andrija - topografski su snimili oko 200 m kanala iza Dade i Make, odnosno prema kraju špilje. Šesta ekipa - ronionci Dražen, Neven i Ive - ronili su u Vukovića vrilu i postavili 100 m nove Arijadnine niti. Navečer su došli Pješak i Stipe.

27. srpnja – nedjelja. Nakon kavice i doručka Marko je otišao u Zadar, a ostatak ekipe,

osim ronionca, u Vrliku, u nabavku hrane pa na kupanje u Peručko jezero. Zavladała je viroza i žrtve su pale, većina nas je potpuno nemoćno ležala na podu. Ronionci su nastavili roniti u Vukovića vrilu iz kojeg su izvlačili metre stare Arijadnine niti. Navečer, u noćnoj smjeni, dvoje zdravih - Ruđer i Ros - otišli su u Kotlušu crtati zadnji dio Emajliranog kanala, oko 50 m, a Stipe i Pješak u Zagreb na posao.

28. srpnja – ponedjeljak. Iako je viroza bila prisutna i dalje, neki su se ipak upustili u odlazak na teren. Josip i Andrija topografski su snimili 60-ak metara kanala prema kraju špilje, a Špale i Ivo raspemili su Cirkus i nacrtali ga do kraja. Pred večer su Berni, Lucija i Maka otišli u Malu špilju pored Vukovića vreła, no špilja je u međuvremenu postala jazavčev brlog pa je vrlo brzo napuštaju. Iva i Dražen izvlačili su stare niti iz Vrila, a Iva i Neven nacrtali su ulaznu vertikalu u Vukovića vrilu.

29. srpnja – utorak. Neki su uz virozu dobili i temperaturu. Ros i Ruđer otišli su u Kotlušu u novootkriveni kanal nazvan Noćna smjena i nacrtali oko 60 m kanala. Kanal se nastavlja u više

Ante Sušić

Dogovor za nastavak istraživanja na Crnopcu

Polica u jami Disto

smjerova i osjeća se jaka zračna struja. S medenog mjeseca u posjetu su nam došli Rudi i Ivana, a otišli su Andrija, Špale, Neven i Iva.

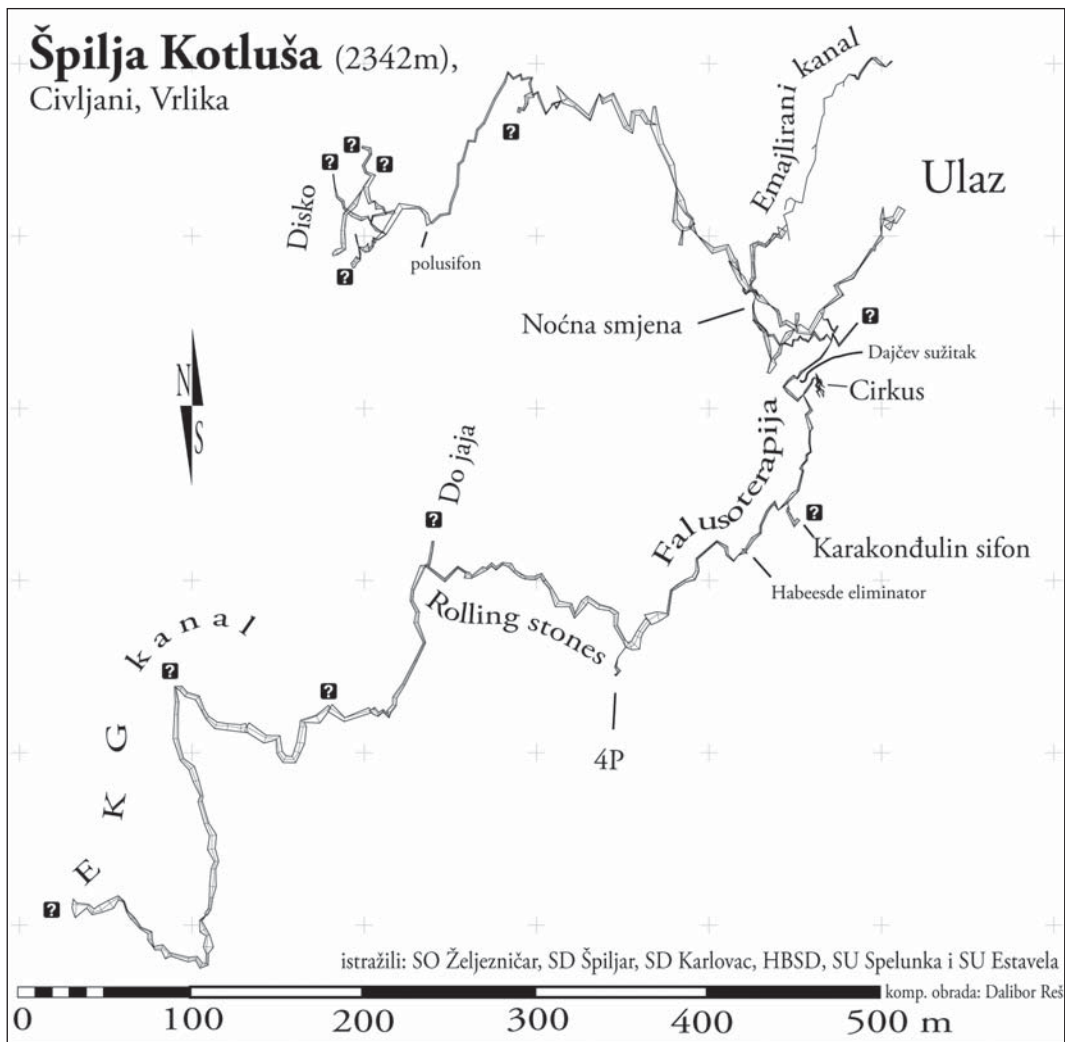
30. srpnja – srijeda. Marta, Ros, Lucija i Ivo otišli su rekognoscirati teren i pronašli 11 objekata, od kojih su neki već prije istraživani. Dražen i Iva nastavili su čistiti Vukovića vrilo od starih niti. Rudi i Ivana otišli su dalje na turneju, a Dado J. i Tesla na obiteljsko ljetovanje. Pred večer su došli Mea i Milivoj, a navečer nam je u posjetu došao Vjetar s dvojicom dječaka iz Vrlike pa smo zafeštali.

31. srpnja – četvrtak. U Kotlušu su otišli Dado R. i Ivo te crtali EKG kanal prema kraju i na povratku zavirili u kanal Do jaja, dug 200-300 m, koji nastavlja u istom stilu. Josip i Lucija nacrtali su 35 m u glavnom kanalu, a Mea i Milivoj su se prošetali po lakše prohodnim kanalima špilje. Ronioci su i dalje izvlačili metre i metre stare niti, a ostatak ekipe prao je opremu u ugodno rashlađenoj Cetini. Navečer su došli Neven i Iva.

1. kolovoza – petak. Uslijedilo je pakiranje opreme i rasporemanje logora. U logoru su ostali

Jezerce u špilji Kotluši

Dražen, Neven i Ive do kraja vikenda. Dado R. i Maka na odlasku s logora sastali su se s ekipom iz «Ursus spelaeusa» iz Karlovca i njihovim gostima Ukrajcima, te s njima posjetili turistički uređenu Donju Cerovačku špilju.

Za vrijeme logora »Karakondula« svakodnevno je bilo posjetilaca koji su dolazili pogledati izvor, od koji smo slušali priče kako je nekad bilo...

Ovom prilikom zahvaljujem gospodinu Dušanu Vukoviću i njegovoj obitelji za ustupanje mlinice i brigu da imamo sve potrebno, gospodinu gradonačelniku Vrlike Ivanu Čoriću za

velikodušnu donaciju kojom je uvelike olakšana logistika i istraživanje, gospodinu Marjanu Deliću iz Komunalija koji nam je omogućio korištenje električne energije, bez koje nam ne bi bilo lako, te gospođi Mirandi, Stipi i Bernardu iz Vrlike za ugodno druženje na Peručkom jezeru.

Zaključak

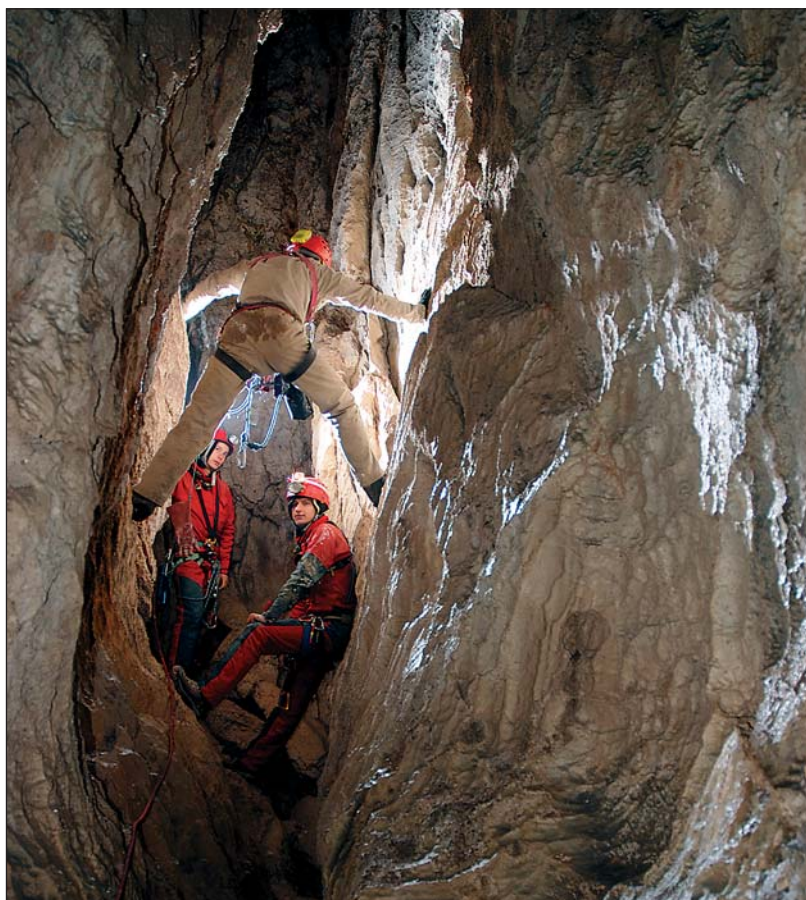
Na Crnopcu je u potpunosti istraženo 6 objekata: jama Disto, jama Mlohavi spit, Jama pod brlogom, jama Krvavi prstići, špilja Winnie Pooh i jama Ključanica, a tek je započelo istraživanje jame Muda labudova, čija trenutna dubina iznosi oko 350 m (dosegnuta do 15.

kolovoza 2008.). Jama Muda labudova zanimljiva je zbog toga što se njezino dno nalazi svega stotinjak metara više i dalje od jednog kanala u jami Kiti Gaćešinoj. U špilji Kotluši topografski je snimljeno 645 m novih kanala pa nova dužina nacrtnih kanala sada iznosi 2342 m. Iz Vukovića vrila izvađeno je više stotina metara stare Arijadnine niti te je sad sam izvor puno čišći i ljepšeg izgleda. Na oba logora sudjelovala su ukupno 34 sudionika iz pet udruga.

Martina Borovec (SOŽ)
i Dalibor Reš (SUE)

Popis sudionika

- **SU Spelunka:** Ozren Dodić- Špale
- **SO Mosor:** Goran Rnjak- Vjetar
- **PD Paklenica:** Nenad Igljić - Neno, Marko Lokas - Markić
- **SU Estavela:** Dalibor Reš - Dado, Andrija Rubinić, Ivica Seitz - Sejo, Zoran Perc - Perc, Mate Vrkić i Maja Vrkić, Rudi Reš, Ivana Reš
- **SO Željezničar:** Lucija Podnar, Bernard Bregar- Berni, Dalibor Jirkal - Dado, Martina Borovec - Maka, Marko Budić- Tesla, Robert Rosić - Ros, Ante Sušić, Josip Dadić, Tomislav Ban - Ban, Ivan Mišur - Ivo, Marin Lukas, Joško Jeličić, Martina Pavlek - Marta, Ruđer Novak, Iva Šklempe, Dražen Kunović- Draž, Iva Gregl, Neven Miculinić, Danko Cvitković - Pješak, Stipe Tutiš, Mea Bombardelli, Milivoj Uroić - Milček

Dalibor Reš

U jami Muda Labudova